ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТА БЕЗПЕКА 07.05.2024 | Камал Дев Бхаттараї

Молодь Непалу між двох вогнів

Родичі завербованих до російської армії непальців тиснуть на уряд, щоб зупинити потік новобранців. Але шансів у них мало.

Рішення Росії вербувати непальську молодь до своєї армії за відсутності будь-яких двосторонніх угод і не повідомляючи про це уряд Непалу викликало великий розголос у Катманду. До другого тижня квітня цього року принаймні 21 непалець загинув, а десятки опинилися в пастці війни між Росією та Україною; близько 300 юнаків зараз не виходять на зв'язок з рідними. Тим часом п'ятеро непальців, які зараз перебувають у полоні в Україні, очікують на дострокову репатріацію. Уряд Непалу не має точних даних про кількість непальців, які нині служать у російській армії. Ці дані збирає неформальна мережа родин, членів яких завербували до російської армії; наразі вона налічує близько 2000 сімей.

Через хронічну політичну нестабільність у поєднанні з економічним застоєм, впливом COVID-19 і вкрай малим потоком іноземних інвестицій в Непалі стає дедалі менше можливостей працевлаштування. З одного боку, молодь більше не бачить майбутнього у власній країні, з іншого – стають дедалі популярнішими прагнення купити земельну ділянку, будинок і забезпечити собі розкішне життя за короткий проміжок часу, через що чимало людей стають готовими на будь-який ризик заради заробітку навіть без чіткого розуміння того, що потрібно буде робити.

Росія пропонує їм заробітну плату в еквіваленті 2000 євро та російське громадянство для їхніх дружин і дітей

Останнім часом зросла кількість непальських робітників, які отримують дозвіл на працевлаштування за кордоном, а також кількість людей, які прагнуть виїхати з країни на постійній основі. Згідно з офіційними даними уряду, у 2022-2023 фінансовому році 70 915 непальців вирішили виїхати за кордон, оформивши дозвіл на постійне проживання. Щодня понад 2000 молодих людей виїжджають за кордон для навчання

чи роботи.

Значна частина некваліфікованих і напівкваліфікованих робітників-мігрантів обирають для роботи країни Перської затоки. Очолюють список Саудівська Аравія, Катар, ОАЕ, Оман і Бахрейн. Також велика кількість молодих людей подорожує до Європи, США, Великої Британії, Австралії та інших країн за студентськими візами, що частково дозволяє їм як навчатися, так і заробляти.

Схоже, що існує таємна угода між кадровими агентствами за таємної підтримки російських агентств і урядовими установами Непалу

Щодо військової кар'єри, то непальців традиційно залучають до війська Індія та Британія за двосторонніми договорами, але квоти вже почали знижуватися, тож молоді непальці шукають альтернативи – зокрема й участь у російській армії. Якщо розглянути природу вербування, схоже, що існує таємна угода між кадровими агентствами за таємної підтримки російських агентств і урядовими установами Непалу.

У той час, коли непальська молодь відчайдушно шукає роботу, Росія пропонує їм високі заробітні плати. Багато кадрових агентів, які відправляють непальських робітників до російської армії, пропонують заробітну плату в еквіваленті 2000 євро та російське громадянство для їхніх дружин і дітей через рік після підписання контракту. Щоб створити додаткову мотивацію, у січні цього року російський президент Путін підписав указ, що забезпечує прискорене отримання російського громадянства для іноземців, які долучаються до російського війська.

Непальці не можуть отримати такий самий дохід, працюючи у своїй країні чи навіть в інших розвинутих країнах. Тому така робота часто видається молоді вигідною попри всі ризики. Окрім місячної зарплати, кадрові агенти залучають непальців обіцянками пожиттєвої пенсії та постійного місця проживання.

Після того, як стало відомо, що десятки молодих людей, які працювали в службах безпеки Непалу, включно з непальською армією, залишили роботу, щоб приєднатися до російської армії, цією проблемою почав займатися уряд Непалу, надто після того, як місцеві ЗМІ опублікували новини про загибель непальських громадян, тим самим підвищуючи тиск на уряд. Історії тих, хто успішно втік із зони бойових дій і повернувся до Непалу, ілюструють, що молоді непальці не усвідомлювали, які ризики на них очікують на війні.

Непал просить Росію повернути своїх громадян, які вже служать, і розірвати їхні контракти, але Росія у відповідь стверджує, що непальці не хочуть повертатися

Згідно з даними місцевих ЗМІ, основною причиною загибелі є використання непальців на передовій війни без належної підготовки. Багато непальців гинуть, бо не розуміють інструкцій російських командирів через мовний бар'єр.

Непал вживає заходів, щоб припинити вербування своїх громадян до російської армії, зокрема припиняє видачу дозволів на роботу до Росії. Щоб звести до мінімуму поїздки до країни, уряд запровадив положення про надання листа про відсутність заперечень під час польотів з Індії та країн Перської затоки до Росії, оскільки молодь користується цими маршрутами. Після введення таких положень, за словами влади, кількість непальської молоді, яка приєднується до російської армії, значно зменшилася, але це явище не зникло повністю.

Дипломатичні зусилля Непалу для розв'язання цієї проблеми були марними. Непал кілька разів просив Росію припинити вербування своїх громадян, однак Москва публічно не брала на себе жодних обіцянок попри регулярні протести біля російського посольства в Катманду. Родинам загиблих також не виплатили жодних компенсацій, а їхні тіла не відвезли додому. Непал просить Росію повернути своїх громадян, які вже служать, і розірвати їхні контракти, але Росія у відповідь стверджує, що непальці не хочуть повертатися. Мало хто зміг втекти з російської армії. Росія продовжує взаємодіяти з урядом Непалу, щоб уникнути можливого обурення з боку непальських лідерів. У розпал війни Росія виступила з новими пропозиціями щодо міждержавної співпраці, очевидно, щоб відвернути увагу громадськості від вербування. Голова Національних зборів Ганеш Прасад Тімалсіна відвідав Росію, відбувається й інше спілкування. Москва направила до МЗС Непалу пропозицію про готовність розширювати сфери співпраці. Але жодного поступу щодо цієї пропозиції наразі не відбулося.

Зважаючи на те, що новий уряд говорить про легітимне занепокоєння Росії безпековою ситуацією, навряд чи він

Непал, розташований між Індією й Китаєм, підтримав резолюцію Радбезу ООН, що засудила російське вторгнення. І Китай, і Індія, які були відсутні під час голосування, продовжують підтримувати відносини з Росією. З боку Непалу це виглядає суперечливо: він відправляє своїх громадян

буде й далі тиснути на Росію

служити до російської армії, але водночас засуджує вторгнення. Новий уряд, схоже, має дещо інший підхід до російсько-української війни, а тому може не досягти результату, на який очікує багато непальців.

Зважаючи на те, що новий уряд у Катманду переважно складається з комуністичних партій і говорить про легітимне занепокоєння Росії безпековою ситуацією, навряд чи він буде й далі тиснути на Росію. Тому шансів на негайне розв'язання проблеми мало. Але якщо уряд не зможе її швидко розв'язати, можна очікувати соціальних заворушень, адже рідні завербованих непальців поступово нарощують сили для протестів. Довгостроковим вирішенням такої ситуації було б створення робочих місць вдома.

Переклад з англійської Наталії Сліпенко

Камал Дев Бхаттараї

Камал Дев Бхаттараї (Kamal Dev Bhattarai) – журналіст і письменник із Катманду, який зараз працює редактором Annapurna Express. Він пише про зовнішню політику Непалу, насамперед зосереджуючись на Індії та Китаї.